

28^e jaargang - juni 2017

Opgericht 20 maart 1986

SPA Nieuws

Nieuw telefoonnummer 06-82671562

Voor nieuws, evenementen van uw SPA, zie website spa-amsterdam.nl

Bestuur SPA

Beschermheer	P.J. Aalbersberg, Hoofdcommissaris van politie, Eenheid Amsterdam	
Ereleden	C.L. Gorissen A. Immel G.A. v.d. Erve	
Lid van verdienste Voorzitter	J.H. de Nijs Joop Reder voorzitter@spa-amsterdam.nl ☎ 0654 666196 ☎ 020 6195491	
Secretaris	Rob Heida secretaris@spa-amsterdam.nl ☎ 020 6952084	
Penningmeester	Ilona STAP penningmeester@spa-amsterdam.nl ☎ 075 6844096	
Ledensecretaris 2e secretaris	Frank van den Berg ledensecretaris@spa-amsterdam.nl ☎ 020 6670182	
Sociale contacten	Arie Broekhoff sociale-contacten@spa-amsterdam.nl ☎ 0346-264446	
Redactiecommissie	Pieter Pistor eindredacteur@spa-amsterdam.nl ☎ 06 24589820 Koos Wiegertjes redacteur@spa-amsterdam.nl Ilona Stap penningmeester@spa-amsterdam.nl	
Algemeen adviseur:	André Immel senioradvisor@spa-amsterdam.nl ☎ 0252 417139 ☎ 06 28631236	
Commissielid Evenementen	Douwe Brouwer evenementen@spa-amsterdam.nl ☎ 020 6172719	
Commissielid Evenementen	Koos Wiegertjes redacteur@spa-amsterdam.nl ☎ 0621 541505	
Evenementen	Frits Möller ☎ 020 6441727	
SPA Webmaster	Han Varkevisser ☎ 0651797694 webmaster@spa-amsterdam.nl	
Ondersteuning beheer	Hans Meijlink	

INHOUD

Colofon	3
Voorwoord	5
Activiteiten SPA 2017	5
Verslag afgelopen verenigingsjaar 2016	7
Overwegingen	7
Doorloper SPA	8
Verslag bezoek aan de A'DAM Toren	9
Ervaring rijker	9
Een spectaculaire zaak	11
Het FRUSTI Team	15
De jaarlijkse spa barbecue	17
Hoe is het met....	17
Najaarsreis 2017	18
Rechercherëunie	19
Arbeidsongeval	20
La rochelle	20
Prijkslaverjassen	22
Bingo	22
Vreemde naoorlogse zaken...	22
Dagje warmoesstraat	25
Team Bijlmermeer	25

Bankrelatie:
NL 89 INGB 0000 451020
t.n.v. Senioren Politie
Amsterdam

SPA Honk:
Rijksstraatweg 56
1115 AT Duivendrecht
☎ 06-82671562

Uitgeverij en verantwoordelijkheid advertenties:
Publikatieburo United
Jan Steenhof 43, 3862 MC Nijkerk
Advertenties onder verantwoordelijkheid
van de uitgever.

Druk: Drukkerij Elite
00 32 (0)11-550160 - prepress@drukkerijelite.be

Voor u ligt de tweede uitgave van het SPA-nieuws van 2017 en in mijn voorwoord laat ik mijn gedachten terug gaan naar hetgeen alweer geschiedenis is. Allereerst en daarna kom ik er niet meer op terug, de omvorming van Regiopolitie naar Nationale Politie. Een gigantische operatie die zijn weerga niet kent en ook bij ons als senioren zorgde dat voor de nodige verandering. Ik zei het al in mijn openingswoord van de Algemene ledenvergadering dat waar in het verleden de lijnen kort waren en je precies wist bij wie je moest zijn om een bepaald probleem te tackelen, tegenwoordig moet je eerst wegwijzen maken in de vele afkortingen om vervolgens je weg te zoeken naar de juiste persoon. Om een voorbeeld te noemen: Wist je vroeger via een contact binnen het korps dat iemand met pensioen ging of was overleden, thans is dat niet meer zo duidelijk. Ik ben mij bewust dat dit maar een simpel voorbeeld is, dus laat ik maar zeggen dat het één van de vele kinderziektes is die nu eenmaal horen bij een zo'n enorme omvorming. Begin april kreeg ik het verontrustende bericht van de partner van Ilona Stap dat zij met spoed naar het ziekenhuis was vervoerd en dat daar de doktoren vochten voor haar leven. Ilona, de penningmeester van onze vereniging, was getroffen door een ernstige acute astma-aanval en kreeg geen lucht meer. Het snelle handelen van haar man, buurtbewoners, gealarmeerd door een reanimatiealert en het ambulancepersoneel zorgden ervoor dat zij precies op tijd in het ziekenhuis was en aldaar werd overgedragen aan een traumateam, waarna opname volgde op de intensive-care. U kunt zich voorstellen dat ons dat met zorg vervulde. Gelukkig volgde enkele dagen daarna de mededeling dat zij herstellende was. Ilona is inmiddels weer geheel hersteld en kon haar plaats naast mij aan de bestuurstafel op de algemene ledenvergadering van 25 april weer innemen.

Op diezelfde druk bezochte jaarvergadering werd naast de algemeen lopende zaken, ook een aanzienlijke statutenwijziging voorgesteld. De statuten behoeften aanpassing en uitbreiding. De voorgestelde wijzigingen/aanpassingen werden met de leden besproken en enkele voorstellen werden op detail door de vergadering gewijzigd of aangepast. Als bestuur zijn wij blij met deze inhoudelijke discussie, want het betekent gewoon dat de leden direct betrokken zijn bij het wel en wee van onze vereniging. Ik dank de aanwezige leden dan ook voor hun structurele en inhoudelijke bijdragen. Ter sprake kwam ook de noodzakelijk paracommerciële horecaverunning voor ons gebouw. Ik kon ter vergadering mededelen dat de conceptvergunning inmiddels is verleend en als er geen bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn van zes weken worden ingediend, dan is de vergunning eind mei 2017 verleend. Natuurlijk verbindt de gemeente Ouder-Amstel voorschriften en beperkingen aan de vergunning, maar om met Johan Cruiff te spreken: "Dat is dus logisch!"

Onze evenementencommissie draait ook weer op volle toeren en inmiddels hebben wij al twee bezoeken gebracht aan de A'dam toren, u weet wel het voormalige Shell hoofdkantoor. Die toren is inmiddels helemaal verbouwd en huisvest verschillende bedrijven, waaronder twee restaurants en een hotelaccommodatie. De excursies waren bijzonder interessant en daarnaast kon men genieten van een fantastisch uitzicht over groot stedelijk Amsterdam.

Kortgeleden werd op het PTO een themadag georganiseerd over de aanpak van voertuigcriminaliteit in de breedste zin van het woord. Laat ik hier kort over zijn. Een heel goede opkomst, afgesloten met een lunch.

De dagtocht naar Rotterdam en Schiedam is alweer geschiedenis en de leden die de trip maakten hebben genoten van een fantastische dag, die om 09.00 uur begon en pas om 22.00 uur eindigde. In voorbereiding is ook een meerdaagse reis naar de Eifel en meer daarover leest u in dit blad. U merkt het, activiteiten genoeg en ik kan alleen maar verheugd vaststellen dat de Senioren Politie Amsterdam bruist van leven en activiteit!

Activiteiten- en evenementen kalender 2017

In ons SPA Honk, RIJKSSTRAATWEG 56, 1115 AT DUIVENDRECHT (tel.: 06-82671562)

2017

Dinsdag 20 juni	Bingo	SPA honk 13.00 uur
Zaterdag 12 augustus	BBQ	SPA honk 15.00 uur
Dinsdag 19 september	Klaverjassen	SPA honk 13.00 uur
Maandag 9 oktober	Themabijeenkomst	PTO inloop 09.30 uur
Dinsdag 17 oktober	Bingo	SPA honk 13.00 uur
Vrijdag t/m dinsdag 27-31 oktober	Najaarsreis Daun (Eifel)	PTO 09.00 uur
Dinsdag 21 november	Klaverjassen	SPA honk 13.00 uur
Zaterdag 16 december	Kerst diner/dansant	info volgt 17.00 uur
Dinsdag 19 december	Kerstbingo	SPA honk 13.00 uur
Zaterdag 06 januari 2018	Nieuwjaarsreceptie	SPA honk 15.00 uur

NB. Klaverjas en Bingo zijn steeds op de 3e dinsdag van de maand
 Klaverjassen in de oneven maanden en bingo in de even maanden
 SPA Honk bereikbaar met GVB Bus lijn 41 halte Plataanstraat (voor de deur SPA Honk)

Verslag afgelopen verenigingsjaar 2016

ROB HEIDA

In dit jaar is er door het bestuur 9 keer vergaderd en is er ook regelmatig overleg gepleegd door het Dagelijks Bestuur (verder DB) dat bestaat uit voorzitter, secretaris, penningmeester en ledensecretaris.

Tijdens de ALV in april 2016 waren de bestuursleden Arie Broekhoff, Frank van de Berg en Rob Heida aftredend en herkiesbaar. Tijdens deze ALV werden deze bestuursleden herkozen met algemene stemmen. Het bezoekersaantal bij de SPA op de dinsdagmiddagen laat nog steeds een lichte stijging zien. Zowel de reeds lang lid zijnde als nieuwe leden weten het SPA-honk te vinden.

Eveneens als het vorig jaar werden er wederom waardevolle gesprekken, reünies en districts-overleggen gehouden door diverse afdelingen van de Eenheid Amsterdam. Ook de burenen, de brandweer, hebben voor instructie en of vergadering gebruik gemaakt van het SPA-honk.

Er was dit jaar geen dagtocht georganiseerd; dit in verband met het feest rond het 30-jarig bestaan van de SPA. Deze dag bestond uit een boottocht en een bezoek aan Avi Fauna met afsluitend een diner.

Wederom werd er een bezoek gebracht aan het Kamp Amersfoort.

Voor de tweede maal was er een 5-daagse reis naar Sauerland, hetwelk een overwegend succes was.

Vast op de agenda staat altijd weer de barbecue van de SPA, welke culinair werd verzorgd door Annemiek Kuiper en familie. Deze barbecue werd muzikaal omlijst door Henk Wolleswinkel.

Het Kerstdiner-dansant werd dit maal gehouden in het Co-rendonhotel. Het aantal leden van de SPA die hieraan deelnamen was bijna het dubbele van vorig jaar. Ook hier zorgde Henk Wolleswinkel voor de muzikale omlijsting.

Als vanouds werden de bingo- en klaverjasmiddagen goed bezocht (nog steeds een groeiende belangstelling). Deze werden geleid door Frits Möller en Douwe Brouwer.

Het tweede keukenblok is geplaatst en de afzuiging bij het frituren is verbeterd door deze naar buiten te geleiden.

Voor de nodige horecaverunning was een paracommerciële vergunning nodig. Ingevolge de eisen van de Horecawet moest de toiletgroep van de SPA worden aangepast. De Eenheid Amsterdam heeft hieraan zijn goedkeuring gegeven. Inmiddels is de toiletgroep grondig verbouwd en voldoet aan de eisen van de Horecawet. Medio januari 2017 zal de aanvraag tot vergunning worden aangevraagd bij de gemeente Ouderkerk aan de Amstel. De contacten met het servicecentrum aan De Eenhoorn van de politie, Eenheid Amsterdam, verloopt nog steeds goed. Dit betreft onderhoud en schoonmaak van het pand.

De Algemene ledenvergadering werd bezocht door vijftig (50) leden. Het bestuur werd decharge verleend betreffende het gevoerde beleid. Verslag is vastgelegd.

OVERWEGINGEN

ANDRÉ IMMEL

Ik las in de agenda van de aanstaande Algemene Leden Vergadering dat onze voorzitter Joop Reder aan de beurt is om af te treden. Gelukkig voor ons stelt hij zich herkiesbaar. Net als bij het Kabinet of

Mr. Donald Trump gaat men na 100 dagen eens kijken wat hij/zij ervan terecht heeft gebracht. Ik mag stellen dat de SPA een volwaardige vereniging aan het worden is. Wij krijgen een paracommerciële horeca vergunning, de verbouwing nodig tot het verkrijgen ervan, is voltooid en er staat een leuke "keuken" met 2 keukenblokken, toiletruimte is aangepast, we hebben een AED apparaat aan de muur hangen, een geweldig goed verzorgde en onderhouden website, kortom we gaan echt naar het professionele toe. Dit alles is te danken aan de inzet van het bestuur onder voorzitterschap van Joop Reder. Joop heeft een grote geldingsdrang. Hij is overal bij betrokken en dient soms wel eens gedwongen, een stapje terug te doen. Het is n.l. het bestuur en de commissieleden die het toch doen. Natuurlijk valt er altijd wat te leren en ook de ervaringen bieden een goede leerschool. Het Kerstdiner/dansant van verleden jaar werd een succes, omdat vooraf goede afspraken werden gemaakt. Ook met de

najaars-en dagreis wordt dit gedaan. Luisteren naar wat de leden willen staat hoog in het vaandel en er wordt zoveel mogelijk gevolg aan gegeven. Vooraf wordt b.v. het hotel bezocht dat is gekozen en één hotel werd afgewezen. Dit vanwege de slechte kwaliteit, welke geboden werd. Er is een redactiecommissie in het leven geroepen en de artikelen worden keurig gecorrigeerd, kortom de SPA is in goede handen met dit bestuur. Alles hangt af van de beslissing die de leden tijdens de jaarvergadering nemen, worden de aftredende bestuursleden herkozen, of niet. Als u dit leest is de ALV achter de rug en weten wij wat de keuze van de leden was. Een delegatie van het bestuur is betrokken bij de ontwikkeling en uitbouw van de WEP (Waardering Erkenning Politie), die op haar beurt weer contact onderhoudt met de korpsleiding van de Nationale politie. In 2018 komt er een besluit, of is er hopelijk dan al meer bekend over de sponsoring/ subsidie van de in den lande gevestigde verenigingen van oud politiemedewerkers. Er zal een verdeling dienen te komen –mede gezien in het licht van hoeveel leden elke vereniging heeft– over het bedrag, dat elke vereniging of stichting zal ontvangen. Hopelijk worden wij daar niet in teleurgesteld. Op naar de toekomst.

Doorloper SPA nr. 8

Bij juiste invulling van deze doorloper vormt de buitenste rij (met de wijzer van de klok lezend) vier woorden/begrippen, die (toen) betrekking hebben op de (Amsterdamse) politie. Dit is de oplossing van deze puzzel, die u kunt inzenden.

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														

Horizontaal

2. honingdrank – nuttigen – vreemde munt – deel van molen
3. band – intern eenheid van magnetische inductie – roofdier
4. plus – strijperk – hogepriester – bevel – laag water
5. omheining – voortvloeiend uit – uitroep – Griekse letter
6. aanhaken – dierenverblijf – verleggen
7. kleur – rechter – speelgoed – afgelegen
8. waarden – plaats in V.S. – gewoonlijk
9. breedvoerig – sport – hemellichaam
10. deel van oor – teddyboy – hamer – groot water
11. slingerplant – vorderen – klemming/knel
12. innig – ontkenning – rijstewijn – Chinese maat
13. rivier in Spanje – overblijfsel – bladader – klaar – naast
14. dikwijls – kleur – vreemde taal
15. werkplaats – tip – rivier in Gelderland
16. grondtoon – afgelopen – rivier in Finland – vochtig – vandaag

Verticaal

2. golven – drukletter – Nederlandse schrijver
3. toneelstuk – voornemen – beroep
4. retour/terug – plaats in Drenthe – assistent in opleiding – rivier in België
5. roofdier – visgerei – node
6. Europeaan – allerminst – zijde van schip – lidwoord
7. plaats in Overijssel – notitie – hoofddecksel
8. hakwerktuigen – stijf – maalstroom – nageslacht
9. werkelijkheid – tennisterm – socialistisch
10. voorzetsel – Chinese vermicelli – boom – Nederlands Astmafonds – slot
11. gewas – vochtig – vals – godin van de zee – computernetwerk
12. slagader – paard – ingekrast muurschrift
13. onderdeel – dik mens – voedster
14. plan – vogel – alleenstaande – trekdier

Ditmaal een doorloper om de zomermaanden door te komen.

Gelieve de oplossing vóór 1 augustus toe te zenden aan puzzel@spa-amsterdam.nl.

De puzzel in het SPA Nieuws van maart 2017 had de volgende oplossing:

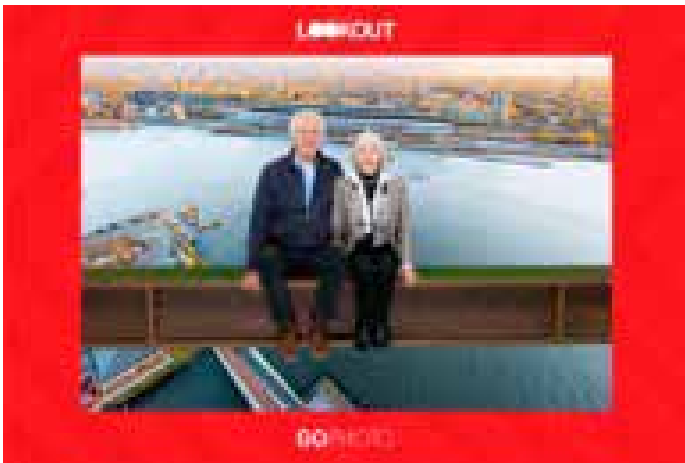
WEES NOOIT JALOERS OP JE BUREN, ZE HEBBEN ZICHZELF EN JOU TE VERDUREN.

Er waren in totaal 27 inzendingen, waarvan er 25 juist waren.

De puzzelprijs gaat deze keer naar Gerard Schuurman. Proficiat Gerard!

Verslag bezoek aan de A'DAM Toren LEO EN HANSJE DEKKERS

We hadden ons verheugd op een leuk dagje uit- Dat bleek echter niet het geval te zijn. Het is namelijk een SUPER dag geworden! Het begon al heel bijzonder. We waren natuurlijk allemaal ruim op tijd. Op de politie kun je wat dat betreft rekenen. Dat betekende, dat we ons nog een tijdje moesten verzamelen in de lobby van het hotel. De entree was heel bijzonder. Zo bijzonder dat Frits helaas voor de ingang ten val kwam en daarbij zijn knie bezerde en een gat in zijn broek opliep. Pijnlijk. Maar hij wist zich te vermanen.

Gelukkig had Hansje haar SPA-naaigarnituurtje en pleisters bij zich. Nood breekt wet. Op haar knieën heeft zij Frits zijn broek zo goed en zo kwaad mogelijk gerepareerd. Uiteraard met

de meest passende kleur. Niet echt professioneel maar het gat was zogezegd gedicht. Om half elf precies werden we ontvangen in de A'DAM Toren. De zoon van Douwe, Hans Brouwer, was jammer genoeg in het buitenland. Dat wil niet zeggen dat we iets tekort zijn gekomen. Vanaf de eerste minuut tot aan de meest geweldige lunch die we ooit hebben genoten, zijn we als VIPS

ontvangen en behandeld. We hebben een ongelooflijke rondleiding gehad. Het is bijna teveel om op te noemen. Maar we doen toch een kleine poging. De tocht met de lift naar boven is op zich al een avontuur. De A'DAM Toren draait allemaal om muziek. Overal kom je muziekinstrumenten tegen, al dan niet gepimpt. Via de trap gingen we naar een privé te huren etage, die voor elk evenement kan worden ingericht. Met 2 zeer exclusieve kamers voor diegene die blijft overnachten. We weten niet of we uit de school mogen klappen. Maar er is zelfs een tafel die omhoog gedraaid kan worden, waaronder een ligbad dat werkelijk gebruikt

kan worden. In een woord: Fantastisch! Vervolgens hebben we de opnamestudio van Massive Music mogen zien. Helaas was niemand van ons goed bij stem, dus geen platen-

contract. Daarna mochten we een kijkje nemen in het inmiddels zeer goed bekend staande restaurant. Dit restaurant draait in een uur helemaal rond, zodat je tijdens het eten kunt genieten van een adembenemend uitzicht. Tenslotte mochten we een kijkje nemen in de zogenaamde membersclub en de kantoorruimte. Allemaal bijzonder indrukwekkend. Na de onvergetelijke lunch mochten we een kijkje nemen op het dak, waar je desgewenst kon schommelen met uitzicht in de diepte. Wij hebben ons hier maar niet aan gewaagd. Uiteindelijk was het een senioren uitstapje. Hierna was iedereen vrij om zich nog even te verpozen of moe maar volstaan huiswaarts te keren. Wij zijn zelf tot half vier blijven hangen en daarna op de fiets gestapt. De SPA-leden hebben dit bijzondere uitstapje te danken aan Douwe Brouwer. Hij is de trotse vader van Hans Brouwer, een van de eigenaren van de A'DAM Toren en we weten allemaal dat vaders een streepje voor hebben. Douwe, bedankt voor deze onvergetelijke dag! We spreken namens ons allemaal als we zeggen: wij hadden deze dag voor geen goud willen missen!

ERVARING RIJKER

ANDRÉ IMMEL

Velen, waaronder ik, hadden uitgekeken naar het bezoek dat de SPA leden aan de A'dam toren zouden brengen, het oude Shell gebouw aan het IJ. De zoon van ons gewaardeerd lid Douwe Brouwer had ingestemd met het verzoek van zijn vader om ons inzicht te geven in wat de "toren" op dit moment in zich heeft. Om 10.30 uur waren wij allen present in de hal en wachtten op de gebeurtenis(sen) die ons ten deel zouden vallen. Maar eerst nog even dit, ik heb jarenlang dienst gedaan aan het bureau Mosplein of in de politietaal de Ponderosa genaamd en dacht een behoorlijke plaatselijke gesteldheid te hebben van Amsterdam Noord, maar toen ik via de TomTom naar de toren reed herkende ik bijna niets meer. Wat een verandering heeft daar plaatsgevonden, enorm. Maar ja, we zijn toch aangekomen en wat ons betreft kon het feest beginnen. Even later meldde zich

de zoon van Douwe, Hans Brouwer genaamd, een toonbeeld van "eenvoud is het kenmerk van het ware", een leuke man met een weelderige krullende bos haar en.....langer dan zijn vader. Hans vertelde met smaak over hoe de toren, waar hij eigenaar van is, tot stand is gekomen. Shell verliet het gebouw en toen stond het een aantal jaren leeg. Vervolgens kwam het in handen van het stadsdeel Noord, die het te koop aanbood, maar het bedrag moest meer dan 30 miljoen zijn. Hans, met de nodige bravoure stapte er met 2 anderen in en werd eigenaar. Toen werd de toren helemaal kaal "geschoren" en vervolgens verdieping voor verdieping weer opgebouwd. Aan de hand van een beeldvoorstelling kregen wij een indruk wat er allemaal had plaatsgevonden. De werkzaamheden van het bedrijf van Hans bestaat uit het maken van passende muziek bij allerlei reclames

ERVARING RIJKER

die wij dagelijks op ons TV scherm zien. Zelfs het rode ruitje met daarin de 1 van NPO 1 is van hem afkomstig. Grote multinationals zijn klant bij hem en ik noem slechts de KLM

en Heineken. Er zijn filialen in London, Berlijn, New York, San Francisco en binnenkort te openen in Tokio. Voorwaar een wereld bedrijf. Ook de wijze waarop hij met zijn 55 man tellend personeel omgaat is tekenend. Zonder problemen verzorgt een medewerkster koffie voor ons en vertelde hij en passant dat hij 's middags een lunch had met zijn personeel. Een werkgever met inzicht en zorg voor zijn medewerkers. Hierna werden wij door Hans rondgeleid in de toren en kwamen wij op een kamer met een bed en onder de tafel een badkuip. Hier kon worden vergaderd, een party worden georganiseerd en uiteraard geslapen. Indrukwekkend hoor. Met trots vertelde hij over kamer er onder die was gecreëerd door de vloer weg te hakken. Via de lift naar beneden en weer in een andere lift omhoog met een duizeling wekkende snelheid naar de 20e verdieping. Aldaar een verrassend uitzicht op Amsterdam in 360 graden. Inmiddels werden wij knap hongerig en keken uit naar de luxueuze lunch, waar wij voor hadden ingeschreven, maar eerst diende Hans te worden bedankt voor zijn uitleg en onze voorzitter deed dat weer op zijn "Rederiaanse" wijze, waardoor wij tevens inzicht kregen in zijn romantische ontmoetingen met Ans zijn echtgenote. In films ontmoeten verliefde paren elkaar bijvoorbeeld in een gondel in Venetië, maar Joop en Ans ontmoetten elkaar op het bootje van Bergman dat afmeerde bij het NZ Hollands koffiehuis, waar menig kopje werd gedronken. Joop memoreerde aan wat Hans

vertelde en noemde hem een ondernemer pur sang die durf en lef vertoonde op momenten dat dit nodig was en dat wij allen respect voelden voor wat hij had bereikt, van een gitarist in een jongens bandje tot eigenaar van de A'dam toren. En toen op naar de lunch. Als bekend moge worden verondersteld dat ik niet meer zo snel en kwiek ter been als jaren geleden en ik ben dan ook afhankelijk van mijn buddy Marijke. Zij moest nog even haar handen wassen en zodoende kwamen wij als laatste in het restaurant waar een ieder al heerlijk aan het smullen was en een groot glas wijn dronk. Toen ik echter bij het buffet kwam waren de "vleespotten" (Exodus) allemaal schoon leeg. Het bedienend personeel zag onze teleurgestelde gezichten, doch

verzekerde ons dat er precies zoveel "porties" op het buffet waren geplaatst als er gasten waren. Volgens hem waren er deelnemers geweest die

meer hadden genomen, als waar men recht op kon doen gelden. Hij zou zorg dragen dat er nog wat zou worden verzorgd. 10 minuten, 15 minuten en 20 minuten wachten leverde niets op en toen was ik, zoals onze voorzitter pleegt te zeggen, "er klaar mee". Jammer dat dit zo moest aflopen. Onderweg hebben wij ons toen maar getrakteerd op een lunch, met als gevolg dat het toch nog een duur dagje werd, maar genoten van de TOREN ja, dat wel.

In november zal er wederom een 3e mogelijkheid zijn om de A'dam-toren te bezoeken. De datum is nog niet bekend, maar zal in het volgende SPA nieuws worden vermeld. De kosten blijven 19,50 euro p.p.

EEN SPECTACULAIRE ZAAK: DE OVERVAL OP DE BANK AAN HET VALERIUSPLEIN.

TON VAN DER ERVE

Het zal in de beginjaren van '70 zijn geweest, helaas de juiste datum en tijdstip zijn mij ontgaan, toen de toenmalige korpsleiding in al hun "wijsheid", besloot de volgerij, zoals het toen werd genoemd, besloot op te heffen. De groep volgers bestond toen nog maar uit twaalf (12) man en men vond dat, ondanks de goede inzet van dezen, het resultaat van hun werk en inzet, niet opwoog tegen de behaalde resultaten.

Voor alle duidelijkheid, de korpsen Amsterdam en Rotterdam, waren toen nog de enige korpsen die over een volgerij (thans Observatieteam) konden beschikken. De daarop geplaatste hoofdagenten-rechercheurs/volgers werden nog niet zo "aangestuurd" als de huidige observanten en met uitzondering van specifieke gevallen was men vrij zelf projecten te kiezen en te observeren, waarbij het uiteraard wel ging om "zware" criminelen.

Toen het bekend werd dat men tot opheffing van de Volgerij wilde komen gaf dat grote onrust onder de daar geplaatste manschappen, waaronder ik zelf. Velen "stapten" over naar de kort daarvoor opgerichte groep overvallen en anderen, zoals ik, die op de nominatie stonden om op de kadercursus te worden geplaatst voor de opleiding tot brigadier, wachtten hun tijd af. Zo kon het gebeuren dat ik op een dag geheel alleen in de dagdienst aanwezig was. Om te volgen technisch natuurlijk volkomen onjuist, maar het was niet anders, gezien boven omschreven situatie. Ik maakte mij echter nuttig door een aantal projecten af te rijden, waarvan ik wist, dat de personen criminele handelingen pleegden.

Zo ook een groep Italianen. Deze Italianen waren wij, volgers, op het spoor gekomen, via een Italiaanse politiemann. Wij

EEN SPECTACULAIRE ZAAK: DE OVERVAL OP DE BANK AAN HET VALERIUSPLEIN.

hadden namelijk deze Italiaanse politieman vanuit Italië laten overkomen en waren met hem gaan posten op de MILANO-Bar

in de Leidsestraat te Amsterdam. De bar, de naam zegt het al, werd veelvuldig bezocht door Italianen en die hadden onze aandacht getrokken door het feit dat zij keurig in het pak gestoken, in de duurste auto's reden zonder dat, er aanwijsbare redenen waren, hoe zij aan hun inkomsten kwamen. Toen de Italiaanse politieman met deze lieden werd geconfronteerd, raakte deze helemaal in extase en wees een aantal bezoekers van de MILANO-Bar aan als zijnde zware criminelen, die in zijn land zware criminele feiten, waaronder bankovervallen, op hun naam hadden staan. Op een gegeven moment zagen wij, volgers, dat de door de Italiaanse politieman aangewezen Italiaanse criminelen, zich "nestelden" in het restaurant van het hotel American op het Leidseplein te Amsterdam. Zij zaten daar praktisch de gehele dag, vrolijk pratend en drinkend met elkaar, maar verder geen enkele andere activiteit die ons als politie noopte in te grijpen. We hielden hen doorlopend in observatie, maar besteedden onze aandacht ondertussen ook aan andere zaken. Zo kwam het dus dat ik, op die bewuste dag, mij opstelde op het Leidseplein en daar de bewegingen van de eerder genoemde groep Italianen ging gadeslaan. Na daar een tijdje te hebben gestaan zag ik dat een paar mij bekende Italianen zich "los" maakten uit de groep, in een "dure" BMW stapten en rechtstreeks, tot mijn verwondering, naar een pand reden op de Jacob van Lennepkade te Amsterdam. Daar parkeerden zij de auto en verdwenen zij het betreffende pand in. Dit pand op de Jacob van Lennepkade was ons, volgers, nog onbekend. Wij hadden hen daar nog nooit naar toegebracht, zoals dat heette, in tegenstelling tot andere panden in de stad. Na enige tijd het pand op de Jacob van Lennepkade te hebben geobserveerd, zag ik tot mijn grote verwondering steeds meer mij bekende en onbekende Italianen het betreffende pand binnengaan. Men toonde grote activiteit, die uiteraard mijn aandacht bleef vasthouden. Ik was echter op dat moment geheel alleen, zodat ik de hulp inriep van mijn kort daarvoor naar de groep overvallen overgeplaatste maat, Joop Serno. Samen "versierden" wij een observatiepost ergens drie hoog op de Jacob van Lennepkade, recht tegenover het bewuste pand, zodat wij, nog steeds met z'n tweeën, van de straat waren en toch een goed

zicht hadden op het gebeuren in het pand. Gelukkig kwamen na enkele dagen de andere volgers van verlof, ziekte enz. terug, zodat er daadwerkelijk met het volgen van deze Italiaanse criminelen kon worden begonnen. Kennelijk gebruikte men het pand op de Jacob van Lennepkade als een soort uitvalsbasis, reed men af en aan en konden wij hen van daaruit naar bekende en ons onbekende panden brengen in de stad. Op een goed moment zagen wij, dat enkelen van hen grote belangstelling toonden voor de bank op het Valeriusplein hoek Cornelis Krusemanstraat te Amsterdam. Men ging om dat pand heenlopen en op een gegeven moment zagen wij dat iemand van hen zelfs het betreffende pand binnenging, kennelijk om daar het aanwezige bankpersoneel te observeren. Dat deden zij op verscheidene dagen en iedere keer weer anderen. Verder zagen wij, dat zij ook belangstelling koesterden voor een bank op de Slotermeerlaan. Onze observatie werd nu in zijn geheel gericht op deze criminelen Italiaanse groep en de volgerij werd zelfs uitgebreid met "oud" volgers, die nu dienstdeden bij verdovende middelen en/of op de groep overvallen. Dat ging vrij gemakkelijk daar zowel de volgerij als de laatstgenoemde groepen allemaal vielen onder de Centrale Recherche. Na enige tijd

zagen wij, dat de groep zich verplaatste naar een pand in de Le Helmersstraat te Amsterdam. Ook zagen wij dat er zich twee ons geheel onbekende Italianen bij de groep hadden gevoegd en dat men zich van een motor bediende. Deze motor, die gestolen was, werd bestuurd door één der ons bekende Italianen met één van de onbekende Italianen achterop, die steevast een grote weekendtas met zich meedroeg. Zowel de motorrijders als de andere Italianen, zagen wij vaak de aan- en afvoerroutes naar de twee banken berijden en verkennen. Uiteraard hadden wij toen al lang door dat men niet bezig was met het openen van een bankrekening op één van de twee banken, maar voornemens was deze te overvallen. Onze toenmalige chef van de Volgerij, de hoofdinspecteur de Rhoades, heeft er toen voor gezorgd, dat als door ons het signaal werd gegeven dat men op het punt stond, de bank te overvallen, hij een macht aan rechercheurs en uniformpersoneel op straat kon brengen. De bedoeling was dat wij, volgers, in eerste aanleg de overval zouden observeren en rapporteren en dat in de z.g. tweede ring de "bijstand"-recher-

EEN SPECTACULAIRE ZAAK: DE OVERVAL OP DE BANK AAN HET VALERIUSPLEIN.

cheurs zich zouden opstellen en daarna, in de z.g. derde ring, collega's van de uniformdienst. Dat vertel ik nu wel even snel, maar je zult begrijpen, dat dit een geweldige organisatorisch probleem met zich meebracht. Want allereerst, hoe moest men te werk gaan? Moest men de bank "gewoon" laten overvallen? Hoe moest men het betreffende bankpersoneel informeren? Welke risico's moest men nemen om het delict volgens strafrecht "rond" te krijgen? Moesten er collega's uitgerust worden met karabijnen omdat men verwachtte, dat de daders het gebruik van wapens niet zouden schuwen, afijn, een scala aan vragen moest worden opgelost en op zeer korte termijn, want het kon ieder moment gebeuren. Besloten werd, uiteraard nadat de betreffende officier van justitie daar toestemming voor had verleend, de overval te laten doorgaan, onder die restrictie dat, als men het idee kreeg dat het ging gebeuren, collega-rechercheurs de plaats achter de balie van de bank zouden innemen om zo min mogelijk het bankpersoneel in gevaar te brengen. Na weken van voorbereiding, zowel door de Italianen met het berijden en verkennen van hun aanvoer- en vluchtroutes en wij van de Volgerij om de bewegingen van deze groep nauwlettend gade te slaan, kwam eindelijk het moment dat ons het sein kon worden gegeven, dat men ieder moment kon toeslaan. Wij zagen namelijk dat de Italianen gestolen auto's in de omgeving van de bank op het Valeriusplein parkeerden en ook twee bromfietsen, eveneens gestolen, ergens vlak in de buurt neerzetten. Toen dat gebeurde, sloegen wij, volgers, groot alarm en nam eenieder zijn daarvoor in het "draaiboek" geplande positie in. Helaas voor ons nam een iets te ijverige rechercheur het initiatief door van één der klaargezette bromfietsen een achterband te laten leeglopen. De goede man had echter geen rekening gehouden dat men hier te maken had met professionele criminelen. Want toen wij, de volgers dus, hen op "pad" zagen gaan, de motorrijder met zijn passagier en grote weekendtas achterop, zij eerst een rondje langs de geparkeerde vluchtauto's en bromfietsen reden. Toen men constateerde, dat één der bromfietsen een lekke band had, werd de "zaak" door hen afgeblazen en keerde men rechts omkeert, naar hun uitvalbasis aan de 1e Helmersstraat. Diepe teleurstelling maakte zich van een ieder meester, die aan deze zaak had meegewerkt en zeker niet in de laatste plaats bij ons, de mensen van de Volgerij. Niemand verwachtte eigenlijk dat de genoemde bank nog het doelwit zou worden van een overval maar tot onze grote verbazing zagen wij exact een week later hetzelfde scenario van de Italianen als de eerste keer. Weer werden er gestolen auto's, als vluchtauto in de buurt van de bank op het Valeriusplein geparkeerd en ook de bromfietsen ontbraken niet. Vermeld dient nog te worden dat gezien werd dat twee vrouwen zich duidelijk in de buurt van deze bromfietsen opstelden en dus kennelijk bij de groep overvallers hoorden, hetgeen later ook juist bleek te zijn. Ook nu weer reden de overvallers een controlerondje en daarna zagen wij, dat o.a. de man, die achterop de motor zat, zich naar de bank op het Valeriusplein begaf, deze binnenging, daar het aanwezige (politie) personeel (rechercheurs) onder bedreiging van een vuurwapen (pistool) geld afperste, hetgeen al klaar lag en "gewillig" werd afgegeven, zoals was afgesproken. Men zou namelijk de overval volledig (strafrechtelijk) laten uitvoeren, geen verzet plegen in de

bank en pas als men deze verliet, tot aanhouding zou overgaan. Hier werd door de leiding, zowel als voor de betreffende politiemensen, een groot risico genomen, waarvoor ik altijd nog groot respect heb omdat men dit heeft aangedurfd en heeft laten uitvoeren. Het scenario verliep volgens het draaiboek tot het moment dat men met de buit het bankgebouw verliet. De meeste verdachten konden zonder "slag of stoot" direct worden aangehouden in of nabij de vluchtauto's en/of bromfietsen, maar enkelen roken lont en begonnen om zich heen te schieten. Gelukkig, naar later bleek, zonder iemand van de politie en/of burgerij te treffen.

Wel werd één der overvallers, die een parkeergarage was in gevlucht, getroffen door een politiekogel, die hem een schampschot opleverde aan zijn hoofd.

Alle Italianen die bij de overval betrokken waren werden aangehouden en later veroordeeld tot vele jaren gevangenisstraf. Bij de verhoren van de verdachten bleek later dat men voornemens was geweest eerst de bank op het Valeriusplein te overvallen, waarna men in de veronderstelling verkeerde, dat er dan een lichte panieksituatie bij de politie zou ontstaan, waarna men onmiddellijk zou doorrijden naar de bank op de Slotermeerslaan te Amsterdam, om ook deze te overvallen. Helaas voor hen had de politie een ander scenario voor hen bedacht. Als bijzonderheid dient ook nog te worden vermeld, dat de twee "vreemde" Italianen, die wij op een goed moment signaleerden, twee pure maffiosi's waren, die door de "Nederlandse" Italianen puur voor deze overvallen gerekruteerd waren. Eén van deze maffiosi, welke steeds achterop de motor meereed en dan een

grote weekendtas meesjouwde, bleek ene Franco de Secilia te zijn. Deze de Secilia bleek een koelbloedige moordenaar te zijn en in Italië gezocht te worden voor het doodschieten van een politiemans. In de weekendtas bleek hij een pistoolmitrailleur mee te zeulen, die hij ook, naar later bleek, had willen gebruiken en deze had gericht op een collega-rechercheur, maar gelukkig voor deze laatste, ketste het wapen en liep alles nog goed af. In zijn later afgelegde verklaring bekende de Secilia glashard, dat hij niet geschroomd zou hebben het pistoolmitrailleur te gebruiken, om zo aan zijn aanhouding te kunnen ontkomen.

Jaren later, toen ik als wachtcommandant-rechercheur dienstdeed, kreeg ik Franco de Secilia voor mijn balie. Hij had toen zijn gevangenisstraf hier in Nederland "uitgezeten" en werd nu via de

EEN SPECTACULAIRE ZAAK: DE OVERVAL OP DE BANK AAN HET VALERIUSPLEIN.

Vreemdelingenpolitie aan Italië uitgeleverd, omdat men daar ook nog een “potje” voor hem op het “vuur” had staan. Ik kon het toen niet laten, om aan hem te vragen, hij sprak toen vrij goed Nederlands, of er enige spijt van het gebeurde bij hem was, hetgeen bij hem alleen maar een smalende glimlach opwekte en hij er verder geen enkel woord meer over wenste te weiden. Tot zover deze toch wel unieke bankoverval, die vermoedelijk in deze tijd eerder “stuk” gemaakt zou worden en dat is begrijpelijk.

Toch wilde ik dit feit memoreren, omdat de Volgerij voor de geplande overvallen in het “verdom”-hoekje stond en opgeheven moest worden.

Nu beschikt ieder zich zelfrespecterend korps over een observatieteam, die zeer professioneel te werk gaan en goede

resultaten bereiken. De collega's observanten van tegenwoordig kunnen gelukkig thans beschikken over goede en deugdelijke verbindingsmiddelen. Wij, volgers, hadden indertijd de beschikking over grote storno's, die verborgen moesten worden in z.g. diplomatasjes. Als je tegenwoordig de schitterend uitgevoerde, van alle technische gemakken uitgeruste postbussen ziet, denk ik nog weleens terug aan “onze” postbussen. Wij hadden daar zelf een crapaud van de straat “geraapt” en moesten in een trechter plassen als de behoefte hoog was, welke trechter werd gestoken in een gat van de vloer van de postbus. Ach, het waren andere tijden.

HET FRUSTI TEAM

ANDRÉ IMMEL

Dit artikel beschrijft het bekende Frusti team in de tijd van januari 1988 tot april 1989. Het observatieteam, indertijd gewoon de Volgerij genaamd, was al een tijd druk doende met de zogenaamde Kinkerbuurt-bende waarvan enkele leden later zouden uitgroeien tot de top van de criminele wereld in en om Amsterdam. Arie Augusteijn en ik, André Immel, maakten deel uit van de volgerij en maakten diverse avonturen mee. Zo hadden we de groep jonge criminelen uit de Staatsliedenbuurt, de Vuurtoren bende en de bende het Kompas op de Prins Hendrikkade. Oorspronkelijk bedoeld als opvanghuis voor de jeugd, maar door hun criminele activiteiten waren wij daar behoorlijk druk mee. Objecten van deze jonge criminelen waren bijvoorbeeld de postzegelautomaten, goed voor zegels en geld. Regelmatig werden deze automaten gewoon van de muur getrokken met grof geweld. Een keer dat wij hen op heterdaad - na lang volgen - betrapten was bij het postkantoor aan de Bos en Lommerweg waar de automaat van de muur werd getrokken. Het vreemde was dat het personeel binnen aan het werk was, wel opkeek, maar verder niets ondernam. Al veel eerder leerde ik Arie kennen, namelijk in de oorlogsjaren toen zijn ouders, de bekende hoofdagent-ruiter Arie Augusteijn, en mijn ouders burens waren. Leuk intermezzo, in de Hongerwinter van 1944 spraken mijn vader en Arie's vader af de boom voor onze deur om te zagen voor brandhout. Dagenlang en 's avonds werd erover gesproken en toen eindelijk de nacht was afgesproken gingen zij omzichtig naar buiten om vast te stellen dat de boom juist was geveld en afgevoerd. Maar goed, terug naar het Frusti-team. De tijd gaat verder, overplaatsingen volgen, Arie werd overgeplaatst naar bureau Meer en Vaart te Amsterdam en ik vertrok naar den Haag om bij de Centrale Recherche Informatiedienst te gaan werken. Arie werd uiteraard bij de recherche te werk gesteld en werd gelijk geconfronteerd met het feit dat het plegen van overvallen aan de orde van de dag was. Het recherchepersoneel van Meer en Vaart werd danig gefrustreerd door het feit dat zij slechts administratief bezig waren de overvalaangiftes op papier te zetten en geen tijd over hadden opsporing te doen. Arie als leidinggevend recherchechef trad in overleg met Hoofd Recherche Meer en Vaart, de Hip

Aart Sijtsma. Beide besloten dat aan de overvallen paal en perk diende te worden gesteld en besloten werd tot een groep van rechercheurs, komende uit Amstelveen, Zaanstad, Uithoorn en de districten 4, 5 en 6. Het team werd genoemd het Frusti team met rechercheurs die eindelijk eens de puntjes op de i wilden zetten. Zij richtten zich in eerste instantie op de buurthuizen in het gebied van Sloterveer in Amsterdam. Al gauw stootte men op een groep die politieke contacten had met een minderheids-groep in Turkije. Deze Amsterdamse groep werd geleid door een Turk die een aantal jongere - in opleiding zijnde criminelen - om zich heen had verzameld, die overvallen pleegden. De buit die hierbij werd binnengehaald werd overgemaakt naar de groepering Koerden in Turkije. Bij het opnemen van de eerder genoemde aangiftes werd een aantal sporen, met name reuksporen, luchtdicht verpakt en zorgvuldig bewaard. Al gauw werd resultaat geboekt en kon op heterdaad een aantal daders van deze overval worden aangehouden. Het rechercheonderzoek nam een grote vlucht mede door de sporen die gevonden waren en die konden worden gelinkt aan de eerder genoemde reuksporen en de aangehouden verdachten. Er werd een rij gevormd van de aangehouden en andere niets met de zaak te maken hebbende, analoog aan de Oslo confrontatie. Een speurhond werd erbij gehaald en stopte bij één der aangehouden verdachten met een paar luide blaffen, waarop de moed van de verdachte letterlijk in de schoenen zakten, begon te bekennen. Hieruit moge blijken dat het vastleggen en vakkundig bewaren van aangetroffen sporen van eminent belang is voor het verdere onderzoek. Deze aanhouding was eerste in een reeks aanhoudingen waarbij later bleek dat hiermede 108 overvallen waren opgelost. Voorwaar een groot succes. Door de langdurige verhoren kreeg het team toch de gedachte dat er een aantal lieden door de mazen van het rechenet c.q. onderzoek waren geglipt en besloot op deze figuren nader te gaan rechercheren. Eén van deze verdachten - die onder observatie was genomen - bracht het team naar een loods in Zwanenburg. Geconstateerd werd dat er vanuit de loods diverse mensen, mannen, inkopen werden gedaan bij de omliggende bouwmarkten. Vastgesteld werd dat er spijkers,

HET FRUSTI TEAM

hout, verf en meerdere zaken werden aangeschaft. Dit alles verdween weer in de loods en het team was natuurlijk razend nieuwsgierig wat achter deze deur plaatsvond. Een geluk was dat het observatieteam in een onbewaakt ogenblik een korte blik naar binnen kon werpen in de loods en men zag dat er aan een bestel/vrachtauto werkzaamheden werden verricht. Pas toen deze auto een keer naar buiten kwam, kennelijk voor een proefrit werd vastgesteld dat op de voorportieren de naam Brinks Nedloyd Houten voorkwam. De laadruimte was afgedekt met een zeil. Vermoed werd dat deze auto t.z.t. zou worden gebruikt bij een overval of iets dergelijks en besloten werd een 24 uren observatie in te stellen. Vastgesteld werd dat op 1 november 1988 om 06.00 uur een paar mannen in de Stadionbuurt in auto's stapten, in een busje en een personenauto. Deze lieden waren bij het OT reeds bekend van eerdere observatie bij de loods in Zwanenburg. Op het zelfde moment reed de "geldauto" de loods uit om te kijken of er geen politie op de loer lag. Zij haalden allerlei fratsen uit om te kijken of zij niet werden gevolgd. De drie auto's hadden een rendez-vous in Amsterdam en vervolgens reed men steeds bedacht op gevolgd te worden - naar het toenmalige verkeersplein Deil. Kennelijk deed men dit om de tijd te doden. Dan maakt men op een gegeven moment rechtsomkeert en rijdt richting Amsterdam. De 'staart' werd gevormd door 15 AT- en OT-voertuigen en onontbeerlijk de luchtsteun van de Dienst Luchtvaart van de Rijkspolitie. Uiteindelijk komt men terecht in het Westelijk Havengebied alwaar de nodige rondjes worden gereden alvorens men omstreeks 09.30 uur naar de NMB aan de Jan van Galenstraat rijdt. Achteraf werd vastgesteld dat het tijdstip bij bankpersoneel op dat moment argwaan had moeten wekken daar het geld normaliter altijd om 10.00 uur wordt gehaald. De "geldauto" wordt voor de uitgiftekluis van de bank geplaatst, waarna een aantal geldcassettes in de auto werden geladen. Later bleek dat de buit 2 miljoen gulden bedroeg. De eerder genoemde bus en gele auto bleven steeds in de buurt. Nadat de cassettes waren ingeladen reed de geldauto weg en toen keek

het AT uit naar een geschikte plaats om aan te houden. De auto reed naar de Haarlemmerweg richting Haarlem en men besloot op deze weg de auto klem te rijden en de inzittenden en samen met de inzittenden van de gele auto en bus aan te houden. De bestuurder en bijrijder van de geldauto sprongen uit de auto en doken het water van de Haarlemmertrekvaart in teneinde aan aanhouding te ontkomen. Dit bleek echter zinloos te zijn want korte tijd later werden zij op het droge getrokken en aangehouden. Dit was alleen mogelijk daar er een groot aantal politiemensen op de been was en men alles duidelijk onder controle had. Het was gebleken dat de daders over interne informatie beschikten afkomstig van een geldrijder die bij Brinks NedLoyd werkzaam was. Deze "informant" reed op het moment van de actie met een echte Brinks geldauto door de stad. In overleg met de directie werd hij naar een bepaalde plaats gedirigeerd, waar hij werd aangehouden. Terugkijkend op deze tijd stelt Arie Augusteijn, dat hij de grootste moeite had zijn team (zie boven) bij elkaar te houden. Diverse Chefs begonnen aan het uitgeleende personeel te trekken. Arie stelt dat een team bestaat uit een aantal politiemensen met diverse kwaliteiten. Zo heb je in een team een "denker" een "doener" een "schrijver" die na verloop van een tijd volledig op elkaar zijn ingesteld. Maar net als de politie van heden ten dage worden er prioriteiten gesteld en blijft het een bijna onmogelijke zaak een recherche-team op te starten zoals het Frusti-team en in stand te houden. Rationeel is er wel begrip voor deze situatie maar ben je bezig met een grootschalig onderzoek naar plaats gehad hebbende overvallen dan kan er geen sprake zijn van het terugdraaien van de personele inzet daar je dan gelijk de cohesie van het team kwijt raakt. En of de situatie zich nu of in 1988 afspeelde, maakt in wezen niets uit. In wezen zoals een oud collega volger het eens zei: "Politieonderzoeken is strontvliegenwerk, je ruikt er aan en vliegt weer door". Waarvan akte.

DE JAARLIJKSE SPA BARBECUE

Op zaterdag 12 augustus 2017 organiseert de commissie evenementen weer de wijd en zijd bekend staande SPA BBQ: een heerlijk eetfestijn dat om 16.00 uur begint op het binnenterrein van het SPA Honk, u allen welbekend.

De verzorging van de inwendige mens is weer geheel in handen van Annemiek Kuiper en Dirk Kuiper. Uit ervaring weten wij dat het dan tip-top verzorgd is en dat een ieder aan zijn trekken komt. De drankjes zijn inclusief. Kortom een SPA evenement, dat u niet mag missen. Speciaal voor de nieuwe leden onder ons: kom langs en proef van hetgeen u wordt aangeboden, maar proef ook de sfeer binnen de SPA, vol met verhalen over vroeger en waarbij de lach de boventoon voert.

U zult er geen spijt van krijgen.

Wilt u dit evenement niet missen - en natuurlijk wilt u dat niet - schrijf dan tijdig, DOCH UITERLIJK VÓÓR 31 JULI 2017 in door overschrijving van € 20,- p.p. (N.B. voor introducés € 30,-) op de bankrekening NL89 INGB 0000 4510 20 t.n.v. **Senioren Politie Amsterdam**. Voor informatie over de status van introducé, raadpleeg het dagelijks bestuur. Wij rekenen natuurlijk op aangenaam weer en een lekker zonnetje, maar mocht het onverhoopt anders worden dan hebben wij natuurlijk de grote partytent, die door onze vrijwilligers wordt opgebouwd.

Het bestuur.

HOE IS HET MET....

FRANK VAN DEN BERG

Frans van der LOOIJ

Na een drietal beroertes moest Frans een stap terug doen en revalideren. Het gaat de goede kant op en Frans is weer redelijk mobiel. Aan autorijden is Frans nog niet toe, daarvoor moet eerst een extra les plaatsvinden en later nog een keuring via het CBR, maar Frans is positief. Succes.

Theo STURMAN

Een moeilijke periode voor Theo en zijn vrouw Ria, die door ziekte niet meer van bed komt. Theo doet er alles aan om de nodige verlichting te geven aan zijn vrouw en heeft daarbij ook de nodige hulp. Sterkte. Op 10 mei jl. is mevrouw M.L. (Ria) Stuurman - Wolters op 81-jarige leeftijd overleden. Onze deelneming gaat uit naar Theo en zijn familie en bekenden.

Arie BROEKHOFF

Na een pittige operatie is Arie momenteel volop aan het revalideren en hij gaat langzaam weer de goede kant op. Arie is positief gestemd en wij wensen hem een goed herstel toe. Met ondersteuning van zijn vrouw Diny, zijn de kaarten voor verjaardagen etc. gewoon verstuurd. Klasse en dank.

Gerrit van ROOTSELAAR

Onze 90 jarige en goedlachse vriend Gerrit heeft eveneens een operatie ondergaan in het Slotervaart Medisch Centrum te Amsterdam. Na zijn thuiskomst bleef Gerrit erg vermoeid. Er bleek een vorm van bloedarmoede te zijn ontstaan en Gerrit heeft hiervoor de nodige medicijnen gekregen. Het kan dus nog even

duren tot volledig herstel. Pak je rust Gerrit en tot ziens.

Gerard MULLER

Vanwege een heupoperatie bij echtgenote Ina, dus ook drukke tijden voor Gerard. Hij helpt en ondersteunt waar nodig. Ina heeft nog een lange weg te gaan en de fysiotherapeut komt aan huis. In het begin veel spieroefeningen en voorzichtig lopen. Ina is een positieve dame dus ook dit komt goed. Succes.

Ineke HOEVE

Een sportieve vrouw die momenteel weer met haar caravan de nodige reisjes maakt, met name naar Spanje en Portugal. In Portugal gaat zij zeker op bezoek bij onze oud collega Pim RAAP, die vanuit Thailand aldaar is neergestreken met zijn vrouw Ria. Ineke besteedt ook de nodige tijd aan haar op leeftijd zijnde moeder, die in Ermelo woont.

Paul van KONINGSHOVEN

Het gaat momenteel redelijk goed met Paul, inmiddels ook al 82 jaar oud. Ongeveer 3 jaar geleden is bij Paul een stuk kaak verwijderd in verband met een ernstige ziekte. Dat geeft hem wel wat problemen, maar Paul is nog steeds goedlachs. Paul heeft een invalide zoon, die hij samen met zijn vrouw thuis verzorgt. Dat is best zwaar en een groot compliment waard. Paul was en dat is bij velen natuurlijk bekend een uitstekend judoka en sportleraar. Hij heeft nog steeds wat contacten in de judowereld. Vele politieaspiranten hebben aan de 3e Oosterparkstraat les van Paul gehad. Paul heeft ook dienst gedaan aan het bureau Singel en was ook reserve ruiter. Paul groet alle bekenden.

HOE IS HET MET....

John WITTEBROOD

Sedert eind april 2017 verblijft John in het Zonnehuis aan de Groenelaan 9 te Amstelveen. Dit is een Zorgcentrum en John zal aldaar moeten verblijven, want naar huis gaan zit er volgens zijn vrouw niet meer in. Aan goede bekenden zou ik zeggen: zoek hem eens op, hij zal dit geweldig vinden.

Henk van der WOUDE

Inmiddels ook al 83 jaar oud en in goede gezondheid. Samen met zijn vrouw woont hij al jaren in Hoofddorp. Zijn voor en achtertuin kan hij zelf nog goed onderhouden en hij geniet van iedere dag. Henk heeft jaren bij de JZP gewerkt en later ook bij Bureau Opleidingen. Henk groet alle bekenden.

Willem van AKEN

Ik liep hem tegen het lijf in Oud Zuid alwaar hij samen met zijn vrouw naar de tandarts ging. Beiden in blakende gezondheid en genieten van het leven. De verplichtingen zijn er niet meer zo. Willem was, zoals velen weten, hondengeleider bij ons Korps en woonachtig in Krommenie.

Piet TAMIS

Piet en zijn vrouw genieten van een goede gezondheid en waren bezig met de voorbereidingen voor hun vakantie naar

de Scandinavische landen. Dit doen zij met hun caravan en zij maken deel uit van een groep personen, gezellig en verstandig. Veel reisgenot gewenst.

Ilona STAP

In april werd Ilona met spoed opgenomen in het ziekenhuis te Zaandam, vermoedelijk met een acute aanval van astma. Een aantal dagen verbleef onze penningmeester op de Intensive Care. Langzaam knapte zij gelukkig weer op en kon zij naar huis. Ilona blijft voorlopig onder controle. Zij zat 25 april 2017 gelukkig weer achter de bestuurstafel voor de ALV !!

De wat oudere leden onder ons zijn of niet in het bezit van een computer of gebruiken deze nauwelijks. De website van de SPA wordt dan niet door hen bekeken. Overlijden van leden en oud collega's ontgaat hen. Bij deze de namen van de dit jaar tot heden overledenen. Dit zijn: Willem BETIST; Mw. J. van den HIL-DE GRAAF; Gerrit WORMGOOR; Jan ZANDBURG; Reijer van RIJ; Koos WOUTERSON; Cees HOTTENTOT EN Arno STORZ.

Ik wens U het allerbeste en tot de volgende keer.

NAJAARSREIS 2017

EVENEMENTENCOMMISSIE

Na het succes van onze twee vorige najaarsreizen is het de evenementen-commissie weer gelukt om u een prachtige najaarsreis aan te bieden in de periode van **27-10 t/m 31-10-2017**. Dit jaar is de keus gevallen op het romantisch gelegen Eifelstadje Daun. Dit zeer bekende vakantiegebied herbergt het hotel Daun, een hotel dat beschikt over 28 kamers, alle voorzien van douche/bad, toilet, TV met Nederlandse zenders en een zitje. Alle kamers hebben een balkon op het zuiden en bevinden zich op de begane grond of de eerste etage. Het hotel heeft **geen lift**, maar de trap naar de eerste etage biedt voldoende steun en houvast. Deze reis wordt u aangeboden op **all-inclusive** basis, ofwel inbegrepen alle maaltijden en de gehele dag koffie en/of thee. Dagelijks vanaf 17.00 tot 24.00 uur vrij drinken van alle lokale dranken, uitgezonderd buitenlands gedistilleerd. 's- Avonds is er, net als in de andere hotels, regelmatig vertier en entertainment, waaronder o.a. een avondwandeling, live muziek, etc. De reis wordt gemaakt met een luxeuze touringcar en deze bus blijft de gehele reis voor ons gezelschap ter beschikking, zodat er ook dagelijks op uitgetrokken kan worden voor een excursie of rondrit.

- De prijs van dit 5-daagse arrangement bedraagt voor SPA leden € 270,00 p.p, voor introducés € 320,- p.p.

- Vermeld moet worden, dat dit hotel een beperkt aantal kamers heeft en geen éénpersoonskamers heeft. Dus als u alleen mee wilt, zoek dan een voor u geschikte kamergenoot (SPA lid) om een kamer mee te delen. Slaagt u daar niet in dan moet u, als alleengaande, een toeslag betalen van € 100,-.

- Introducés worden op een wachtlijst geplaatst. Zij kunnen pas mee als er te weinig inschrijvingen zijn van SPA leden. SPA leden hebben altijd voorrang.

- Denkt u zelf aan het afsluiten van een annuleringsverzekering?

Wilt u mee.....schrijf dan snel in door overmaking van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer NL89 INGB 0000451020, t.n.v. Senioren Politie Amsterdam, want vol is ook echt vol.

RECHERCHERËUNIE

WILLEM VAN EEKEREN

Een reünie organiseren, hoe doe je dat en wat komt er allemaal voor kijken? Er zijn mensen, die er hun hand niet voor om draaien. Wij hebben ervaren, dat zoiets niet eenvoudig is. We schrijven november 2016, als tijdens een bijeenkomst van oud-collega's in Amsterdam het idee ter sprake komt, om een reünie te organiseren van ex-KMar rechercheurs, die in de jaren na 1975 hebben gewerkt in Amsterdam, in het kader van recherchebijstand, inclusief de politierechercheurs, met wie men had samengewerkt. Henk Hendriks nam het voortouw en verzocht Ton de Graaf en deze stukjesschrijver om medewerking. Met als uiteindelijk resultaat het vaststellen van datum en locatie. De keuze viel op 13 april 2017 en het gebouw van de Vereniging Senioren Politie Amsterdam (SPA), gelegen aan de Rijksstraatweg 56 te Duivenrecht. Daarvoor was uiteraard noodzakelijk de toestemming en medewerking van het bestuur van die vereniging en dat kregen we voor de volle 100%. Fantastisch mensen, onze bijzondere dank. Circa 60 ex-collega's hadden zich inmiddels aangemeld. Bijzonderheid daarbij was, dat Henk naamplaatjes had vervaardigd, waarop tevens stond vermeld bij welk bureau of dienst men had gewerkt. De reünie startte om 11.00 uur en kwam tot een einde om 15.00 uur. Al ruim voor 11.00 uur arriveerden de eerste enthousiaste reünie uitgenodigden, deels met KMar- en deels politieachtergrond, waarbij al snel duidelijk werd, dat sommigen al een behoorlijk rit achter de rug hadden. Dus

was de ontvangst met koffie zeer welkom. Bij binnenkomst werd aan eenieder zijn naamplaatje uitgereikt door de echtgenote van Henk. Dit bleek een gouden idee te zijn. Na zoveel 10-tallen jaren was het herkennen van elkaar toch een probleem. Logisch, want wie heeft de eeuwige jeugd? Bij anderen had de tand des tijds kennelijk minder invloed gehad. De opkomst was prima. Toen vrijwel iedereen was gearriveerd, sprak Ton een welkomstwoord, waarbij hij summier inging op een stukje achtergrond geschiedenis over het hoe de KMar recherchebijstand tot stand was gekomen. Vervolgens ging men over tot het ophalen van herinneringen uit die tijd, waarbij werd vastgesteld, dat sommige verhalen met een korrel zout genomen dienden te worden, maar dat hoort bij een reünie. Men was bepaald niet eenkennig en zwierf van de een naar de ander, kortom de sfeer was geanimeerd en prettig. Dank, dank aan het bestuur van de Vereniging SPA voor het verzorgen van een uitstekende gevarieerde lunch. Toen de bijeenkomst op een einde begon te lopen heeft Rob Heida een groepsfoto gemaakt kort daarna werd van elkaar afscheid genomen, niet met een traan, maar met een lach en een tevreden gevoel. Het was een plezier om elkaar na zo lange tijd weer te ontmoeten. Met elkaar kunnen we terugzien op een zeer geslaagde reünie. Of deze bijeenkomst een vervolg zal krijgen, zal de toekomst uitwijzen.

ARBEIDSONGEVAL

PIET MOL

In mijn loopbaan kwam ik in contact met een employé van een verzekerings-maatschappij, die meerdere inlichtingen wilde over een plaats gehad hebbende aanrijding. Na wat heen en weer gepraat over het, door benadeelden zo juist mogelijk invullen van een schade-formulier. Dit om zodoende een zo goed mogelijk beeld te krij-gen van de toedracht van het ongeval. Tijdens dit gesprek liet de employé mij een brief lezen van een slachtoffer, afgedrukt in het personeelsblad van de verzekeringsmaatschappij.

Het betrof een bouwvakker die, na een arbeidsongeval met veel letsel, was opgenomen in het ziekenhuis. Om in aanmerking te komen voor een uitkering, waarvoor hij was verzekerd, had hij een ongevallenstaat ingevuld. De verzekeringsmaatschappij vond de ongevallenstaat kennelijk niet al te duidelijk, gezien het beko-men letsel en verzocht het slachtoffer meer details te geven over het ongeval. Het slachtoffer schreef hierop de volgende brief aan de verzekeringsmaatschappij:

“Ik schrijf u, om op uw verzoek, meer uitleg te verschaffen over mijn onlangs overkomen ongeval. In vakje 3 van de ongevals-aan-gifte had ik als oorzaak van dit voorval ingevuld: “Geprobeerd om een karwei alleen te doen.” U zegt dat u dat niet begrijpt en dus zal ik dat nu uitleggen. Van beroep ben ik metselaar. Op de dag van het ongeval was ik aan het werk op het dak van een nieuw gebouw van 6 verdiepingen. Toen mijn werk gedaan was, ontdekte ik dat er nog ongeveer 260 kg stenen over waren. Lie-ver dan ze met de hand naar beneden te dragen, besloot ik een vat en een katrol te gebruiken. Die katrol was bevestigd op de zesde verdieping. Ik maakte het touw vast aan het vat, ging terug

naar beneden en maakte het touw voorzichtig los, opdat de la-ding met 260 kg stenen zachtjes naar beneden zou komen. Maar in vakje 11 van het ongevalsrapport kunt u lezen dat ik slechts 67 kg weeg. Tot mijn grote verrassing schoot ik dus opeens omhoog. Ik verloor even de bezinning en vergat het touw los te laten. On-nodig te zeggen dat ik snel omhoog ging. In de buurt van de derde verdieping kwam ik het vat tegen. Dit verklaart de hoofd-wond en het gebroken sleutelbeen. Ik schoot nog verder omhoog. Tot het vat de grond raakte en de bodem eruit viel. Zonder stenen weegt het vat slechts 25 kg en ik weeg daarentegen 67 kg. En zo begon ik dus aan een snelle afdaling. In de buurt van de derde verdieping kwam ik weer het vat tegen, dat omhoog kwam. En dat verklaart de gebroken enkels en de verwondingen aan benen en onderlichaam. De ontmoeting met het vat had evenwel mijn val gebroken en toen ik tenslotte op de berg stenen viel, brak ik slechts twee wervels. Helaas moet ik zeggen dat, toen ik op berg stenen lag en mij niet kon bewegen van de pijn, ik weer mijn tegenwoordigheid van geest verloor en het touw losliet. Het lege vat zonder bodem, woog meer dan het touw en kwam dus naar beneden op mijn benen. En zo brak ik die ook. Ik hoop hiermede voldoende informatie te hebben gegeven verstrekt over de wijze waarop het ongeval is gebeurd. Met vriendelijke groeten”.

LA ROCHELLE een pareltje aan de Atlantische Oceaan.

HAN VARKEVISSER

Aan de Atlantische kust, onder Bretagne, op zo'n 980 kilometer van Amsterdam, ligt een schattig havenstadje met een his-torisch centrum. La Rochelle. Het plaatsje is zeer in trek bij watersporters maar ook voor andere “soorten” toeristen is het hier goed toeven.

Uiteraard zijn er langs de kust meerdere leuke en pittoreske stadjes te vinden maar La Rochelle heeft een paar zeer bijzonde-re schatten binnen de muren. Die muren zijn overigens letterlijk bedoeld want het zicht op de oude haven geeft een uniek beeld van de vroegere verdedigings-bouwkunst.

Aan de oeaankant wordt La Rochelle doorsneden door een kanaal dat uitmondt in een oude haven. Aan één zijde van deze haven bevindt zich een oud stadscentrum. In dit centrum kan heerlijk worden gewandeld en gewinkeld. En mocht het per ongeluk een keertje regenen, geen probleem want de belang-

rijkste winkelstraten hebben prachtige middeleeuwse boog-vormige overkappingen. Verderop in dit centrum, in een hele gewone straat, ligt één van de grootste geheimen uit de Tweede Wereldoorlog onder de grond, namelijk “Le Bunker”. Vrijwel ongemerkt voor de buitenwereld bouwden de Duitsers in 1942 hier een ondergrondse bunker van waaruit de gehele Duitse onderzeevloot werd bestuurd. Deze bunker is tegenwoordig in-

LA ROCHELLE een pareltje aan de Atlantische Oceaan.

gericht als museum en biedt een bijzondere kijk in de gang van zaken binnen deze bunker. Maar ook allerlei zaken als uniformen, foto's, kaarten en apparaten uit de 2e Wereldoorlog zijn hier te zien.

Ten oosten van dit centrum, aan de binnenhaven, ligt een stukje nieuwbouw, waar vele -redelijk geprijsde- restaurantjes te vinden zijn. Iets verderop (eveneens aan de binnenhaven) staat een heel groot en modern Aquarium.

Dit bijzondere gebouw herbergt tientallen grote en kleine bassins met allerlei soorten kwallen, nautilussen, haaien en andere bijzondere vissen. Geïnteresseerden kunnen hier gemakkelijk een heel dagdeel in doorbrengen. In een kopje koffie of een lichte lunch is eveneens voorzien middels een restaurant bovenin het gebouw. Een kleine 100 meter verderop is een bescheiden maritiem museum gevestigd, compleet met een vissersschip en het laatste weerschip dat Frankrijk gedurende de vorige eeuw in bedrijf had. Een wandeling over en door dit schip levert een bijzonder beeld op van het leven aan boord.

Deze pop schrijft echt en doopt de pen regelmatig in de inkt.

Aan het einde van de expositie wordt de bezoekers uitgeleide gedaan door een pianola: een zelfspelende piano (dus ook een automaat) met vrolijke muziek. De combinatietoegangkaart geeft recht op het bezoeken van het tweede museum, het modellen museum. Hier is een indrukwekkende hoeveelheid auto-, scheeps-, en treinmodellen ondergebracht. In een grote zaal wordt een voorstelling gegeven met allerlei varende scheepsmodellen door middel van een klank- en lichtspel.

Maar er is (nog) meer te beleven. Per boot kunnen meerdere tochtjes naar de nabijgelegen eilanden worden gemaakt. Onderweg komt een bekend gebouw langs. Midden in de oceaan, op niet te zwemmen afstand van de kust, ligt een voor-

malige gevangenis, beter bekend als Fort Boyard. Er worden in dit gebouw nog steeds evenementen gehouden. Kortom, La Rochelle kent vele gezellige en historisch belangwekkende gezichten. Een bezoek aan dit stadje is zeker de moeite waard!

Maar er is meer. Aan de andere kant van het kanaal bevindt zich de universiteitswijk met veel moderne flatgebouwen, appartementen, scheepswerven voor (zeil)jachten, een

camping en een zeer uitgebreide haven voor (zeil)jachten. In deze wijk bevindt zich in een tweetal gebouwen een zeer bijzondere museumcombinatie, namelijk het "Musée des Automates et des Modèles Réduits". Vooral het Musée des Automates herbergt een schat aan zeer bijzondere dingen. Allereerst prachtig aangeklede poppen uit de 19e en begin 20e eeuw maken op mechanische wijze allerlei bewegingen. Met knoppen op de vitrines kunnen deze poppen in beweging worden gebracht. Er is werkelijk van alles bij elkaar gebracht, zoals een zelfspelende accordeon, een violist, een worstenmaker, een clown en nog veel, heel veel bijzondere figuren meer.

Codeerapparaat

Luchtverversing

PRIJSKLAVERJASSEN

VAN EEN ONZER VERSLAGGEVERS

Eindelijk, het is werd de derde dinsdag van de oneven maanden, het is 21 maart 2017 en we kunnen weer klaverjassen in ons honk te Duivendrecht.

Het is best druk deze derde dinsdag van de maand, we hebben totaal 5 tafeltjes waaraan geklaverjast kan worden. Met 20 man spelen wij 3 partijtjes van 16 rondes per partij. Hier komt dan uiteindelijk een winnaar uit die als eerste mag kiezen uit de prijzentafel, wederom goed gevuld door Rob Heida. Ik doe de 1^e, de 2^e en de 3^e prijswinnaar te kort. Ik weet het maar heb hun namen niet opgeslagen. Sorry!

Voor degenen, die nooit geweest zijn om te klaverjassen, is dit een mooie gelegenheid om eens mee te doen.

BINGO

Uiteindelijk is deze dag, de derde dinsdag van de even maanden (18 april 2017) een goede dag om BINGO te Spelen in ons honk te Duivendrecht. Vele oud collega's en, indien van toepassing hun wederhelften, zaten met 29 personen klaar om de Bingo te spelen. Wederom onder de bezielende leiding van Douwe Brouwer en zijn assistent Frits. Er vielen meerdere bingo's die middag en de winnaars konden hun prijs kiezen vanaf de prijzentafel, zoals gebruikelijk, goed gevuld door Rob Heida, die de aanwezigen aanspoorde om meerdere bingo loten te kopen, daar hij teveel en te duurdere prijzen had ingekocht. O ja, de eitjes waren weer lekker. Ook de verder verzorging was weer up to date. Ik kan onze leden aanraden om eens een keer te komen mee spelen met de Bingo, je krijgt een ontzettend leuke middag, een gezellige middag en je spreekt met je voormalige collega's all met all een leuke middag. Dus kom en sluit je aan bij de volgende BINGO. Kijk voor de data in de evenementenkalender in dit SPA nieuws.

VREEMDE NAOORLOGSE ZAKEN... PERSMUSKIET I.S.M. ANDRÉ IMMEL

Ons erelid Cor Gorissen heeft onlangs in ons SPA Nieuws verhaald over gebeurtenissen in de 2e wereldoorlog. Ik heb vernomen van diverse leden dat dit in de smaak is gevallen. Vandaar dat ik onderstaand verslag van onze Permuskiet hebt bewerkt en gereed gemaakt voor het SPA Nieuws. Het speelde zich grotendeels af in den Haag maar daarom niet minder waard te lezen. Er gebeurden toch wel merkwaardige zaken in en kort naar de oorlog, zaken waar sommigen nog een rekening hadden te vereffenen en sommigen in korte tijd welgesteld wilde worden. De zaak Menten van Hans Knoop was onlangs nog als serie op de televisie. Het leeft dus nog wel bij onze generatie zo een 72 jaar na de oorlog.

Verongelukte' Pater Bleys? Moest het echtpaar Veterman verdwijnen? Stierf Schallenberg?

In de eerste naoorlogse jaren bestond er in Utrecht een garage-bedrijf waar een aantal voorwaardelijk vrijgelaten NSB-ers waren ondergebracht en waar ook enkele jongelui werkten, die er absoluut geen geheim van maakten, dat zij met een paar simpele 'handgrepen' in staat waren een heel echt lijkend -ongeluk te arrangeren.

Jonge mensen hebben wel eens de neiging zich in grootspraak te verliezen en men zou aan de beweringen van de Utrechtse jongelui ook weinig aandacht hebben geschonken, wanneer er een paar mysterieuze ongevallen hadden plaatsgevonden auto-ongelukken - waarbij twee uitgesproken leiders van het verzet, felle anti-nazi's het leven lieten. Het garagebedrijf en de onwillige combinatie van NSB-ers /opscheppende jongelui kwam daarvoor toch wel in een wat vreemd licht te staan. Op 15 augustus 1945 slaat op de dijk bij Gorinchem een militaire jeep over de kop. Pater L.A. Bleys, de bestuurder, wordt zwaargewond naar een ziekenhuis gebracht. Daar sterft hij enkele uren later.

Wie was Pater Bleys?

In het Limburgse verzet was 'Lodewijk' een groot man, fel bestrijder van de onderdrukker. 'Lodewijk' organiseerde overvallen, leidde aanslagen en stond bekend als een trouw helper van allen, die door de bezetter werden opgejaagd. En 'Lodewijk' was de schuilnaam van Pater Bleys. In 1944 slipte hij door de mazen van het net dat de SD voor hem had gespannen. Via de Zwitserse vluchtweg bereikte hij Engeland. Hij werd hoofd-zaalmoezener bij de staf van prins Bernhard en na zijn terugkeer in Nederland nam hij zitting in de Grote Adviescommissie van illegaliteit. Het ongeluk op de dijk bij Gorinchem was bevreedend. Uit het onderzoek bleek, dat van de jeep van pater Bleys een voorwiel was losgelopen. Toen men dat wiel eens goed bekeek, bemerkte men, dat de boutgaten waren ingescheurd. Slijtage of opzet? Het viel moeilijk meer na te gaan. Toch waren de omstandigheden van het 'ongeval' zo verdacht, dat het dagblad De Volkskrant zes jaar na het gebeurde nog aanleiding vond er de aandacht van de minister op te vestigen. Het baatte niet.

VREEMDE NAOORLOGSE ZAKEN...

Op 28 juni 1946 staan een paar mensen op een zijstrook van de Rijksweg I bij Laren en aanschouwen daar een vreselijk ongeval. Een personenauto wordt door een militaire truck verpletterd. Als de inzittenden uit de wrakstukken van hun wagen worden gehaald, blijken ze beiden overleden. De slachtoffers zijn de heer en mevrouw Veterman. De ooggetuigen vertellen, dat de personenauto bij de nadering van de militaire truck niet had geremd, integendeel, het leek alsof de wagen plotseling 'doorschoot'.

Net als pater Bleys, had ook de toneelschrijver Eduard Veterman een voortreffelijke staat van dienst in het verzet. Hij heeft daarover iets verteld in zijn boek 'Keizersgracht 763'. Men heeft wel eens geopperd, dat de toneelschrijver op het kritieke moment een verkeerde pedaal heeft ingedrukt. Maar Veterman was een goed chauffeur. Het heeft er meer schijn van, dat de reminstallatie van zijn wagen 'onklaar' was gemaakt.

Tot op de dag van vandaag doet het verhaal de ronde, dat zowel de jeep van Pater Bleys als de wagen van Eduard Veterman in 'behandeling' zijn geweest bij het vreemde autobedrijf in Utrecht.

In 1949 speelt het bewuste autobedrijf opnieuw een rol.

Daar werkt dan namelijk als procuratiehouder een man, die het toezicht heeft op de gedragingen van een kleine Utrechtse koopman, een ex-politiek delinquent. In de zomer van dat jaar bezoekt de koopman zijn toezichthouder en vertelt hem, dat een relatie een grote partij zwarte effecten had aangeboden. Voor de kleine koopman was de partij te groot. Daarom tipt hij zijn toezichthouder. De toezichthouder geeft de tip weer door aan zijn baas, die in de oorlog als 'Ome Ko' had samengewerkt met een zekere Schallenberg. Ome Ko waarschuwt Schallenberg en zegt hem, dat 'de poet van Muncke' ter overname staat voor een bedrag van rond f 280.000,—. Als monster stelt Ome Ko hem enige effecten ter hand. Op de 11de september 1949 bestudeert Schallenberg die effecten thuis en zegt tegen zijn vrouw: 'Als deze zaak doorgaat, zit er voor mij ook wel wat aan vast.' Wie is Schallenberg en wat is 'de poet van Muncke'? Frits Schallenberg werd in 1905 in Duitsland als Friedrich von Wirtz geboren. Waarom hij later zijn naam in Schallenberg veranderde, is nooit bekend geworden. In Den Haag was hij mede-eigenaar van een sportzaak en exploiteerde enige tennisbanen. Verder was het van hem bekend, dat hij zich met tal van 'duistere zaakjes' inliet. In de oorlog was Schallenberg in Utrecht bij de Feldgendarmarie. Hij was niet bepaald een vriend van Hitler en deed belangrijk werk voor de illegaliteit. Hij was van vele zaken op de hoogte, uiteraard. Door zijn dubbele houding kende hij beide kanten en wist van velen welke rol zij in de oorlog hadden gespeeld. Ook na de bevrijding bleef hij de zaken op de voet volgen. Stellig zal hij ook geweten hebben van de moord op mr. De Boer, ir. F.H.E. Guljé, pater Bleys en vele andere zaken, die hem tot een 'gevaarlijk' man stempelden. Bovendien was Schal-

lenberg nog tipgever van de politie.

'De poet van Muncke' was de aanduiding van het ondergedoken vermogen van dr. Muncke, net als Schallenberg een Duitser en anti-nazi. In 1933 had hij zich in Utrecht gevestigd. Tijdens de oorlog werkte hij voor een Duits inkoopbureau. In 1944 vluchtte Muncke naar Noord-Italië, waar hij zich aansloot bij de partizanen. Zijn vermogen, geschat op een half miljoen aan effecten en juwelen, liet hij in Utrecht achter ... aldus het verhaal.

Toen Schallenberg op die 11e september 1949 de effecten op echtheid had gecontroleerd, tipte hij zijn contactman bij de Rijksrecherche. Samen zetten zij voor de bezitters van de stukken een ingenieuze val. Schallenberg berichtte, dat de

'monsters' hem hadden overtuigd. Hij wilde kopen en betalen. Hij maakte met hen de afspraak, dat zij hem de poet op de Pauselijke legatie in Den Haag zouden overhandigen. De Pauselijke legatie was met opzet gekozen. De legatie gold immers als neutraal terrein. Het moest bij de bezitters een mogelijke argwaan wegnemen.

Maar de recherche was er ook. Natuurlijk. Zij zouden het Utrechtse opkopertje en zijn relatie(s) nog voor het betreden van de legatie vatten. De 'poet van Muncke' kwam dan terecht waar zij behoorde ... bij het Beheersinstituut. En Schallenberg? Wel, zoals hij al tegen zijn vrouw zei: voor hem zat er ook wel wat aan vast.

De afspraak was gemaakt voor dinsdagochtend de 14e september. Ome Ko zou de voorafgaande avond bellen of de transactie doorging. Schallenberg legt die avond - de 13e september - zoals hij vaker deed, een kaartje in het Gouden Hoofd. Daarna gaat hij naar huis en wacht samen met zijn vrouw op het telefoontje. Het komt niet.

Er was iets misgegaan. Dat moest wel. Anders had Ome Ko wel gebeld. Tegen half één gaat Schallenberg naar bed, maar hij is te onrustig, te nerveus en kan de slaap niet vatten. Om kwart voor één komt hij al weer uit bed en kleedt zich aan. Zijn huisgenoten horen hem weggaan. Vanaf zijn woning aan de Piet Heinstraat 26a in Den Haag wandelt hij naar de Zoutmanstraat. Waar gaat hij heen? Ter hoogte van de Van Speyckstraat komt hij twee meisjes van de tennisclub tegen. 'Zo laat nog aan de boemel!' roept hij opgewekt. Het zijn de laatste woorden, die de wereld van hem hoort. De volgende morgen, 14 september 1949, zo rond acht uur ontdekt een agent in een ondiepe vijver - 30 cm water - tegenover de Groothertoginnelaan het lijk van een man. Het is Schallenberg.

De zaak Schallenberg was 'moord' voor de journalisten en vele nijvere beroeps-pennenvoerders hebben al schrijvende getracht een antwoord te vinden op de hen kwellende vraag: 'wie bracht hem om het leven?'

VREEMDE NAOORLOGSE ZAKEN...

Ze hebben naarstig naar achtergronden en motieven gezocht en met hun geschrijf de gemoederen van de Nederlandse bevolking maandenlang in beweging gehouden. Een ieder hield zich met de 'moord' bezig ... behalve de politie.

Waarom? Wel, voor de Haagse politie was de zaak Schallenberg een 'open-and-shut-case', een simpel geval van zelfmoord, dat met een eenvoudig proces-verbaal werd afgedaan. Aan 'moord' wilde men niet geloven. De kranten konden schrijven wat zij wilden; het deerde de Haagse korpsleiding aanvankelijk niet. Het was zelfmoord ... en daarmee uit.

Het koor van journalisten reageerde prompt. 'Goed,' zei men, 'zelfmoord'... maar wie pleegde dan de zelfmoord op Schallenberg?

De druk van de pers werd toch te groot en de politie capituleerde. Het lijk van Schallenberg, dat al door de justitie was vrijgegeven en ter aarde besteld, werd na vijf dagen weer opgegraven. De oude dr. Hulst uit Leiden verrichtte sectie. Hij kon aan het lichaam echter geen spoor van geweld of vergiftiging ontdekken en concludeerde 'dood door verdrinking'. Het paste in de zelfmoord-theorie. De politie had er vrede mee. De journalisten niet. Zij geloofden niet in zelfmoord. Zij konden er eenvoudig niet in geloven. Dat schreven ze ook zonder omhaal in hun kranten. Als de politie niets wilde ondernemen, dan zouden ze het zelf doen. En ze deden het. Ze gingen daarbij uit van het principe: vindt het motief en men kent de dader.

Het bleek al spoedig: er waren motieven ... vele motieven. Te veel. Schallenberg bleek volgens de publicaties tijdens zijn leven betrokken te zijn geweest bij tal van affaires. Daar was allerleest de zaak Muncke, dan de affaire van de ontslagen Haagse burgemeester Visser, de zaak Menten, de Velsers-affaire, het 'fraaie' Engelandspiel ... Allemaal geruchtmakende naoorlogse zaken.

Elke krant volgde bij het onderzoek naar de achtergronden zo haar eigen spoor. Het Haags Dagblad berichtte van een mysterieuze mr. X., die aan de Groothertoginnelaan woonde, op nog geen vijftig meter afstand van de plek, waar Schallenberg in de vijver was gevonden. Die mr. X - zo zullen we hem maar noemen; zijn naam is destijds wel voluit in de kranten genoemd - zou het doel zijn geweest van Schallenberg's nachtelijke tocht. De Volkskrant publiceerde de verklaring van een ooggetuige, die Schallenberg op die bewuste avond bij de vijver had zien praten met een viertal personen, onder wie een zekere Sweerts. Deze Sweerts - Pierre Marie Sweerts - was een in 1946 in België ter dood veroordeelde spion. Al in 1944 was hij naar Nederland uitgeweken en in september 1949 was hij als chef de bureau in dienst bij ... de geheimzinnige mr. X.

Op 4 oktober 1949, ver vóór de publicaties in het Haags Dagblad en de Volkskrant, bracht de Telegraaf al het bericht, dat de effecten van Muncke, voordat de Utrechtse opkoper er van hoorde, reeds te koop waren geboden aan een van de

naaste medewerkers van Sweerts, die bij Zorgvliet woonde. Als 'naaste medewerker van Sweerts' kan hier alleen maar mr. X. bedoeld zijn. Het park Zorgvliet ligt pal tegenover de Groothertoginnelaan.

Gewapend met deze gegevens toog een journalist naar de geheimzinnige mr. X. in het geheimzinnige huis aan de Groot-hertoginnelaan. Hij werd vriendelijk ontvangen. Na een korte inleiding betoogde mr. X: 'Schallenberg had mij die bewuste avond niet eens kunnen opzoeken, want ik lag toen in het ziekenhuis aan de Zuidwal.'

Het was een keurig alibi en de journalist nam afscheid. Op weg naar zijn krant liep hij voor alle zekerheid nog even langs het ziekenhuis. En wat bleek? Mr. X was inderdaad in het ziekenhuis aan de Zuidwal opgenomen geweest, ja, maar dat was eerst op 17 september, drie dagen na de dood van Schallenberg.

Er rijzen tal van vragen:

- Waarom vond mr. X het nodig om aan een journalist een vals alibi op te geven; een alibi, dat bij de eerste prik al bezweek?
  - Hoe kon het, dat een in 1946 reeds ter dood veroordeelde Belgische spion (Sweerts) in september 1949 in Nederland nog frank en vrij rondliep?
  - Waarom had de geheimzinnige mr. X, een vooraanstaand Nederlander, een zo dubieuze figuur als Pierre Marie Sweerts in dienst?
  - De 'poet van Muncke' is ook later nooit boven water gekomen; waar is ze gebleven?
  - Waarom is dr. Muncke, die in 1949 nog leefde - hij woonde in Venetië - zijn aanzienlijk vermogen nooit komen op-halen?
- Het rijtje vragen is zeker tot aan het einde van het alfabet aan te vullen. Maar het meest opmerkelijke is misschien toch wel de houding van de Haagse justitie. Waarom werd meneer X nooit officieel door de recherche verhoord? Voor zover bekend, is dit nooit gebeurd. De procureur-generaal mr. J. Versteeg verklaarde letterlijk: 'De pers kan mij niet dwingen bepaalde mensen te doen verhoren.' Gezien in het licht der omstandigheden, een merkwaardige uitspraak.
- Meneer X leefde nog enige jaren ongestoord in zijn Haagse woning en verhuisde toen naar een rustig villadorp. Alleen Sweerts werd gepakt, maar niet in verband met de dood van Schallenberg. Men vond het achteraf toch maar veiliger om hem aan de Belgische justitie uit te leveren. Het doodvonnis lag in Luik nog altijd voor hem klaar.
- Het rumoer rond de zaak Schallenberg verstomde tenslotte. De journalisten raakten uitgeput. Zij hadden zich danig geweed, maar al hun nasporingen hebben geen dader aan het licht gebracht. En de politie?
- Zij hield zich 'onbewogen' vast aan haar theorie; Schallenberg verdrinkte in 30 cm water ... en het was zijn eigen vrije wil.

DAGJE WARMOESSTRAAT

Het was in de begin jaren tachtig van de vorige eeuw en millennium, dat ik als brigadier-wachtcommandant aan het beroemde bureau Warmoesstraat in Amsterdam werkte. Met nog twee brigadiers en een leerling brigadier zwaaiden we daar

de scepter over een grote dienstgroep, ik dacht 35 manschappen, hieronder begrepen extra personeel dat gedetacheerd was uit andere delen van Amsterdam en Nederland. Na een vakantie moest ik eerst de personeelsmutaties bekijken en vervolgens de namen van de nieuwelingen tot mij nemen. Dat betekende de eerste week met een potloodje de bijpassende voornamen oefenen. Later bleek mij dat ik de namen van de diverse of ettelijke Naffers beter kon onthouden dan die van de collegae. Als je maar lang genoeg geduld hebt komt het verborgen talent wel bovendien. Met zoveel mensen was er altijd veel gein. Maar op een gegeven moment liep het tegen het eind van het jaar en we hadden op een dag, de voorlaatste dag van het jaar, ochtenddienst. In het bureau gekomen hing er een verschrikkelijke lucht van afgestoken vuurwerk, een groot aantal dienders onder de leiding van de bp-oc (oudste categorie) was de hal van het bureau en de plaats rondom de wachtcommandant aan het vegen en schoonmaken. Nadat mijn groep zich in de kelder had omgekleed in het sterke pak en ze, zo als te doen gebruikelijk, gekleed en met wapens omgord, voor de balie stond, kon ik de presentielijst/dienstlijst controleren en de taakverdeling voor het 1e uur uitmaken. Nog voordat de kamerwacht de "krijgsgevangenen" in hun cellen had gecontroleerd, begon personeel van de nachtdienst, die wij hadden afgelost, ons massaal te bestoken met vuurwerk. Men verkeerde in de veronderstelling dat wat de nachtdienst mocht, mogen wij ook. Ik had natuurlijk geen idee waar al het vuurwerk vandaan kwam. Nergens had ik in de rap-

porten gelezen dat er grotere hoeveelheden vuurwerk waren in beslag genomen. Leden van mijn groep hadden kennelijk ook hun voorhanden zijnde vuurwerk gepakt en de nachtdienst sloeg op de vlucht, naar buiten, onderwijl bestookt met vuurwerk. Het was een hels lawaai en de lucht in het bureau was om te snijden. Gezeten op mijn stoel achter de rapport typemachine, werd meerdere keren onder mijn stoel een vuurwerkbom, rotje, gillende keukenmeid of granaat(je) gegooid. Hierdoor heb ik een beetje last van dovigheid opgelopen, trouwens dit is niet traumawaardig gebleken. Omstreeks 08.00 uur die ochtend voelde ik mij al genoodzaakt om, bij toerbeurt, naast een kamerwacht en arrestantenwacht, een vuurwerkruijer/schoonmaker op de dienstlijst te benoemen. De oorzaak van dit gedrag heb ik gezocht in het feit dat de collegae helemaal murw waren door de omgang met de talloze junken, dealers, stront- of dropverkopers en straatrovers. Publiek, dat het bureau op deze dag bezocht, om welke reden dan ook, moet een vreemde indruk of beeld van het aloude bureau Warmoesstraat hebben gekregen. Maar, wat hebben we gelachen die dag.

Team Bijlmermeer gedenkt Bijlmercrash in oktober

Het moest een bijzondere dag worden voor collega Eric Zegstroom, die 4 oktober 1992. Memorabel wordt het, maar wel op een heel andere manier dan hij zich voorstelt. 29 is Eric die avond en hij en zijn vrouw hebben blij nieuws in petto voor zijn ouders: ze worden voor het eerst opa en oma. Zijn jas nog aan, stapt hij hun woonkamer binnen. Eén blik op de tv waar Studio Sport net wordt onderbroken voor een speciale nieuwsuitzending, doet hem op zijn schreden terugkeren. Er is een vliegtuig neergestort in de Bijlmer. Zonder dralen rijdt hij zijn vrouw naar huis en zet koers richting wijkteam Ganzenhoef, op dat moment acht jaar zijn thuisbasis. 'De Gooiseweg lag er al uit. Navigeren deed ik aan de hand van toenmalig wijkteamchef Leen Schaaap die voor me reed', herinnert Eric zich.

Porto's op, geen lampen, chaos. Eric is niet de enige die alles uit zijn handen heeft laten vallen en in dienst is gekomen. 'Er was aardig wat volk op de been.'

Improviseren

Van goede verbindingen is geen sprake, maar dat is geen beletsel. Besloten wordt om koppelgewijs of gedrieën richting de flats te gaan. Daar aangekomen – 'met wie ik daar was weet ik niet meer' - krijgt Eric de opdracht – 'hoe en van wie staat me ook niet meer bij' - de flat Groeneveen te betreden via een van de laatst toegankelijke trapportalen.

De impact van het vliegtuig heeft een groot deel van Klein Kruitberg en Groeneveen weggeslagen. De rest van het gebouw is ontzet of moeilijk binnen te komen. Eric en zijn maten gaan

COMMUNICATIE AMSTERDAM

Team Bijlmermeer gedenkt Bijlmerramp in oktober

kijken of er mogelijk nog slachtoffers zijn die hulp nodig hebben. Om te voorkomen dat verdwaasde bewoners terug naar binnengaan. En om er zeker van te zijn dat er niet wordt geplunderd. Eric: 'Niet iedereen die daar met spullen rondliep was daar ook de rechtmatige eigenaar van.'

Achteraf maakt vooral het misbruik dat sommigen van de situatie maakten, het meeste indruk op hem. Mensen die claimden slachtoffer te zijn terwijl ze dat helemaal niet waren. Die gebruik maakten van een tijdelijke woonvoorziening in een hotel en daar spullen stalen. 'Binnenlopen op andermans ellende. Als je het verhaal erbij hoort, snap je het soms een beetje, maar het blijft voor mij heel wrang en moeilijk te begrijpen.'

Na twaalf uur buffelen wordt Eric naar huis gestuurd. Het werk op de rampplek gaat door, maar wordt overgenomen door hulpverleners en collega's vanuit andere districten en buiten Amsterdam. Binnen enkele dagen is Ganzenhoef terug op het normale rooster en zit Eric weer in de noodhulp.

Thuis praten over de ramp doet Eric niet veel. Sowieso trekt hij de deur achter zich dicht als hij het bureau – tegenwoordig basisteam Bijlmermeer - verlaat. Het werk blijft op het werk. Uit bescherming voor zijn gezin, maar ook omdat hij het niet zo nodig heeft om dingen te delen. 'Ik kan het knopje goed omzetten.'

Zere plek

Zoals bekend geldt dit helaas niet voor alle collega's die werkten in het ramppgebied. Velen konden het afsluiten, voor sommige van hen blijft het een hele zere plek, of een herinnering die ze bewust niet meer willen oprakelen. Eric blikt gelukkig kalm terug op het verleden. Heeft mensen kunnen helpen. Precies waarom

hij vanaf de tweede klas lagere school bij de politie wilde. En toch. 'Na twaalf uur werken werden we naar huis gestuurd. Vanaf onze locatie zag je niet veel van de verwoesting. Toen ik vertrok, keek ik vanaf de andere kant de flat in. Of beter gezegd. Ik staaarde het gat in waar het gebouw een paar uur eerder nog had gestaan. Een kippenvelmoment.'

En het blijde nieuws? Dat moest uiteindelijk twee weken wachten. Het werd een klein-zoon die volgend jaar zijn 25ste verjaardag viert.

Politiebijeenkomst voor wie dat wil

Woensdag 4 oktober 2017 is het 25 jaar geleden dat om vijf over half zeven 's avonds een El Al-toestel neerstortte op de flats Groeneveen en Klein Kruitberg; de Bijlmerramp. Er kwamen 43 mensen om. Eric en honderden andere collega's en hulpverleners werkten onder extreme omstandigheden en deden soms onuitwisbare indrukken op. Wie toen in Amsterdam in dienst was en wie graag nog een keer in een veilige en ongedwongen sfeer samen met collega's wil terugkijken op de gebeurtenissen, is van harte welkom op de bijeenkomst die basisteam Bijlmermeer op 4 oktober organiseert. De meeting wordt afgesloten met een gezamenlijke tocht naar het monument dat de ramp gedenkt, het bijwonen van de herdenking en het leggen van een krans.

Zou je erbij willen zijn, geef je dan voor 1 juli 2017 op via de mailbox: herdenkingbijlmermeer@politie.nl.